

NATUURTOETS

Percelen Stationsweg 129/131

te Hillegom

mei 2012

colofon

opdrachtgever

MWH
Westervoortsedijk 50
6827 AT Arnhem

Projectleider:

dhr. T. Luttkhold

opdrachtnemer

Nieuwland Advies
Haagsteeg 4
Postbus 522, 6700 AM Wageningen

telefoon: +31.(0)317.467.246

fax: +31.(0)317.467.200

e-mail: advies@nieuwland.nl

www.nieuwlandadvies.nl

adviseurs:

dhr. G.W. Jansen

dhr. M. Scherrenburg

vormgeving

Nieuwland Advies

copyright

2404 HMF © 2012 Nieuwland Advies, Wageningen

Niets uit deze uitgave mag worden veeelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur(s).

Deze uitgave is met de grootste zorgvuldigheid opgesteld. Noch de makers, noch de uitgever stellen zich echter aansprakelijk voor eventuele schade als gevolg van eventuele onjuistheden en/of onvolkomenheden in deze uitgave.

VOORWOORD

Dit rapport beschrijft de (beschermde) natuurwaarden van enkele percelen aan de Stationsweg 129/131 te Hillegom en de mogelijke effecten hierop van een nieuwe inrichting.

Het rapport is samengesteld uit het rapport van MWH uit 2011 (Van Elten, 2011) en de gegevens van het aanvullend onderzoek van 2012.

MWH heeft in 2011 een eerste onderzoek gedaan naar de natuurwaarden. Bij beoordeling door de gemeente Hillegom bleek dat er nog wat aanvullende gegevens nodig waren voor een goede toetsing door de gemeente Hillegom. MWH heeft Nieuwland Advies gevraagd de aanvullende gegevens te verzamelen en een samenvattend rapport op te stellen.

De begeleiding van het onderzoek was in handen van Dhr. T. Lutikhoud van MWH. Het aanvullend onderzoek is uitgevoerd door de Nieuwland Advies medewerkers Dhr. G.W. Jansen en Dhr. M. Scherrenburg.

Figuur Plangebied en omgeving

INHOUD

Voorwoord

hoofdstuk 1: Inleiding	07
1.1 aanleiding onderzoek	07
1.2 doel van het onderzoek	07
1.3 ligging en korte beschrijving van het plangebied	07
1.4 voorgenomen plan	06
1.5 werkwijze	06
hoofdstuk 2: Natuurwetgeving	11
hoofdstuk 3: Resultaten	13
3.1 Natura 2000-gebieden en EHS	13
3.2 Flora- en faunawet	13
3.3 relaties met de omgeving	17
hoofdstuk 4: Effectenbeoordeling	19
4.1 effectbeschrijving	19
4.2 toetsing	21
hoofdstuk 5: Conclusies en aanbevelingen	23
Verklarende woordenlijst	25
Literatuur en bronnen	27
Bijlagen	
1. Voorlopig voorgenomen plan	29
2. Gegevens Waarneming.nl en gegevens veldverkenning	31
3. Verbodsbepalingen uit Flora- en faunawet	35

INLEIDING

1.1 Aanleiding onderzoek

De Nationale Maatschappij tot Behoud, Ontwikkeling en Exploitatie van industrieel erfgoed (BOEi) is voornemens (in samenwerking met de vroegere eigenaren) een deel van de historische gebouwen van de voormalige kwekerij Veelzorg in Hillegom te restaureren/renoveren en het terrein verder te ontwikkelen, eventueel met de bouw van nieuwe woningen.

Met het voorgenomen plan zullen opstallen gesloopt of gerenoveerd worden en zal eventueel kap van bomen plaatsvinden.

In de kader van de Flora- en faunawet is het noodzakelijk om inzicht te hebben in mogelijke effecten van het voorgenomen plan op de bestaande beschermde natuurwaarden

MWH heeft in 2011 een eerste quick-scan-onderzoek uitgevoerd waarvan de resultaten in dit rapport zijn opgenomen.

1.2 Doel van het onderzoek

Het doel van het onderzoek is om een zo compleet mogelijk beeld te krijgen van de huidige en potentiële beschermde natuurwaarden van de percelen aan de Stationsweg 129/131 te Hillegom. Op basis van het voorlopige, voorgenomen plan dient een inschatting gemaakt te worden wat de effecten kunnen zijn op de beschermde natuurwaarden.

1.3 Ligging en korte beschrijving van het plangebied

Het plangebied ligt in Hillegom aan de Stationsweg 129/131 (zie figuur plangebied en omgeving). De Stationsweg vormt een bebouwingslint vanuit Hillegom in westelijke richting. Ten westen van het plangebied liggen akkers (vroeger in gebruik bij bollenkwekers); aan de zuidoostzijde ligt een sportcomplex met grasvelden en opgaande beplanting.

Het plangebied bestaat uit:

- diverse opstallen: woonhuis, historische bedrijfsgebouwen (representatief voor de bollenteelt) en enkele loodsen,
- verharding: verhard erf tussen de diverse gebouwen,
- bos: circa 20 jaar oud bos met populieren, berken en struik- en kruidlaag; in de struiklaag zijn soorten aanwezig zoals hulst, gewone vlier en braam. De kruidlaag bestaat voornamelijk uit bolgewassen (sneeuwklokje, winterakoniet, narcis) en varens; de meeste soorten zijn aangeplant of restanten van de bollenteelt,
- ruig grasland: grasland met hoogproductieve grassoorten (engels raaigras, glanshaver); er vindt geen of zeer onregelmatig beheer plaats,
- watergangen/sloten: tussen de langgerekte percelen liggen sloten die het verkavelingspatroon weerspiegelen.

1.4 Voorgenomen plan

Het voorlopige, voorgenomen plan houdt op hoofdlijnen in dat:

- enkele historische panden worden gerestaureerd/gerenoveerd om een museumfunctie mogelijk te maken,
- aanleg en/of uitbreiding parkeerplaatsen zal plaatsvinden,
- enkele loodsen/opstallen worden gesloopt,
- bouw van nieuwe woningen (aantal en plaats nog niet geheel duidelijk) zal plaatsvinden.

1.5 Werkwijze

Het onderzoek heeft in drie stappen plaatsgevonden.

- Bron- en veldonderzoek 2011
- Uitbreiding bronnenonderzoek in 2012 en veldverkenning
- Rapportage en advies

Bron- en veldonderzoek 2011

Hiervoor zijn gegevens van het natuurloket geraadpleegd en geanalyseerd en heeft een kort veldonderzoek plaatsgevonden waarbij aandacht is besteed aan planten en enkele diergroepen waaronder vleermuizen.

Uitbreiding bronnenonderzoek in 2012 en veldverkenning

Hiervoor zijn de waarnemingen van de website Waarneming.nl geraadpleegd van het grondgebied van de gemeente Hillegom van de afgelopen 5 jaar (maart 2007 tot maart 2012). Verder zijn de websites van Ravon, Sovon en de Zoogdierverseniging geraadpleegd voor de verspreiding van enkele, beschermde soorten.

Op basis van de gegevens van 2011 en de brongegevens uit 2012 is een lijst opgesteld van potentieel in het plangebied voorkomende beschermde soorten.

Bij de veldverkenning in 2012 is nagegaan welke mogelijkheden er zijn voor beschermde diersoorten, inclusief potentiële soorten.

Tevens is speciale aandacht geschonken aan:

- het bosgebied,
- de mogelijke relaties met de omgeving.

Bij de verschillende diergroepen is aangegeven hoe de veldverkenning heeft plaatsgevonden.

Rapportage en advies

Er is een samenvattend rapport opgesteld op basis van het rapport van MWH uit 2011 en de resultaten van het onderzoek uit 2012.

bos

Flora- en faunawet

In 2002 is in Nederland de Flora- en faunawet van kracht. Deze wet richt zich op de bescherming van de in het wild levende planten en dieren. De bescherming van de onder de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn vallende soorten verloopt ook via de Flora- en faunawet.

Wanneer een gemeente of anderen ruimtelijke plannen ontwikkelen, is het noodzakelijk om vooraf goed te beoordelen of er mogelijke nadelige consequenties voor beschermde inheemse planten- of diersoorten zijn. Tijdens de uitwerking van plannen moet de initiatiefnemer het volgende in kaart brengen:

- welke beschermde planten- en diersoorten komen in of nabij het plangebied voor,
- leidt het realiseren van het plan of de uitvoering van werkzaamheden tot handelingen die strijdig zijn met bepalingen uit de Flora- en faunawet,
- zijn er aanpassingen in het plan mogelijk zodat strijdige handelingen niet of in mindere mate gepleegd worden,
- is er voor uitvoering van de plannen een ontheffing nodig (ex. Art. 75 van de Flora- en faunawet)?

Jaarrond beschermde vogelsoorten

De meeste vogelsoorten maken ieder broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor "eenmalig" gebruik vallen alleen tijdens het broedseizoen onder bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Verder zijn verblijfplaatsen van vogels die het gehele jaar worden gebruikt jaarrond beschermd. Hier zijn 4 (5) categorieën onderscheiden (zie Ministerie van EL&I, aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten).

Natuurbeschermingswet

In 2005 is de Natuurbeschermingswet in werking getreden. Deze wet biedt de juridische basis voor het Natuurbeleidsplan, de aanwijzing van te beschermen gebieden en landschapsgezichten, vergunningverlening, schadevergoeding, toezicht en beroep. Internationale verplichtingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijn, maar ook verdragen zoals het Verdrag van Ramsar over de Wetlands, zijn hiermee in nationale regelgeving verankerd.

De Natuurbeschermingswet kent drie typen te beschermen gebieden, namelijk:

- Natura 2000-gebieden
- Beschermde natuurmonumenten,
- Gebieden die de Minister van LNV aanwijst ter uitvoering van verdragen of andere internationale verplichtingen zoals Wetlands.

Bij ruimtelijke verdragen in of in de directe omgeving van onder andere Natura 2000-gebieden dient altijd te worden nagegaan of er een vergunning nodig is op grond van de Natuurbeschermingswet.

In het vergunningentraject speelt het voorzorgbeginsel een belangrijke rol. Het voorzorgbeginsel houdt in dat alle aspecten die met een project samenhangen (zowel op zichzelf als in combinatie met andere projecten) en de instandhoudingsdoelstellingen in gevaar kunnen brengen, moeten worden onderzocht. Toestemming wordt alleen verleend als op basis van de beste wetenschappelijke kennis zekerheid kan worden verschaft dat het project de instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar brengt. Bij twijfel wordt geen toestemming verleend (Ministerie van LNV, 2006¹).

Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

Voor de EHS geldt het 'nee, tenzij' regime. Nieuwe plannen, projecten of handelingen binnen en in de nabijheid van de EHS zijn niet toegestaan indien deze de wezenlijke kenmerken of waarden van de EHS significant aantasten, tenzij er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van redenen van groot openbaar belang. Via onderzoek zal moeten worden aangetoond of er al dan niet sprake is van significante aantasting van wezenlijke kenmerken en waarden. Bij de check op significante gevolgen wordt specifiek gelet op gevolgen voor:

- de te behouden natuurwaarden op de locatie waarop de nieuwe ontwikkeling betrekking heeft,
- het functioneren van de EHS in breder verband.

¹ Ministerie van LNV (2006): Checklist gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998, Den Haag.

RESULTATEN

3.1 Natura 2000-gebieden en EHS

Natura 2000-gebied

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is Kennemerland-Zuid; dit gebied ligt op meer dan 2 km van het plangebied aan de Stationsweg 129/131.

Gelet op de afstand tussen het plangebied en het Natura 2000-gebied zal het voorlopige, voorgenomen plan geen invloed hebben op het Natura 2000-gebied Kennemerland-Zuid.

Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

Het dichtstbijzijnde EHS-gebied – Paardenkerkhof – ligt ten zuiden van Zilk; het betreft een gebied dat is aangewezen als overige nieuwe natuur. Dit EHS-gebied ligt op circa 2 km van het plangebied.

Gezien de afstand tussen de EHS en het plangebied zullen de wezenlijke kenmerken van de EHS niet aangetast worden door het voorlopige, voorgenomen plan.

3.2 Flora- en faunawet

Volgens het Natuurloket zijn in het relevante km-hok (99 x 479) de volgende beschermde soorten aangetroffen:

Planten	: 3 tabel 1-soorten en 3 tabel 1-soorten
Zoogdieren	: 5 tabel 1-soorten en 1 tabel 2/3-soort, 1 habitatrictlijnsoort, bijlage IV
Vogels	: 9 vogelsoorten
Amfibieën	: 1 tabel 1-soort

Het grootste deel van het km-hok is niet of slecht onderzocht, uitgezonderd mossen (Natuurloket, 2012).

Resultaten

In bijlage 2 staan de waarnemingen uit bronnen (Waarneming.nl) en uit de veldverkenningen van 2011 en 2012.

Hierna volgt een beschrijving per groep, bestaande uit werkwijze, resultaten en discussie.

Planten

Werkwijze

- Bronverkenning,
- Veldverkenning.

Hiervoor is het plangebied doorkruist en zijn de verschillende terreintypen geïntervieweerd op het voorkomen van plantensoorten. In 2012 is speciale aandacht geschonken aan het bos.

Resultaten

Volgens Waarneming.nl komen er diverse beschermde en/of bijzondere plantensoorten voor in Hillegom (zie bijlage 2). Het grootste deel hiervan zal niet in het plangebied voorkomen aangezien de geschikte standplaatsomstandigheden hier niet voorkomen.

Hierna volgt een overzicht van enkele plantensoorten van het plangebied per onderscheiden terreintype:

- ruig grasland : engels raaigras, smalle weegbree,
- ruigte : grote brandnetel, stinkende gouwe
- bos : winterakoniet, bosanemoon, sneeuwkllokje

De in het bos voorkomende soorten zijn veelal aangeplant of achtergebleven na het beëindigen van de bollenteelt.

Discussie

De floristische waarde van het plangebied is beperkt; alleen het bos is van enige waarde.

Voor de beschermde soorten van Hillegom heeft het plangebied alleen potenties voor knol- en bolgewassen en planten van slootoevers; dit geldt voor het bosperceel waar nu gekweekte bol- en knolgewassen deel uitmaken van de ondergroei en deels voor de sloten aan weerszijden van het plangebied

Hierna volgt een korte bespreking van enkele beschermde plantensoorten waarvoor het plangebied mogelijk potenties heeft.

- Daslook (tabel 2-soort)
Dit is een bosplant van voedsel- en humusrijke grond, vrij vochtig en kalkhoudend. Daslook is als een stinzenplant te beschouwen, is soms aangeplant en van daaruit verwilderd.
- Brede wespenorchis (tabel 1-soort)
Wijd verbreide orchideeënsoort die veelal op licht beschaduwde plaatsen voorkomt. De brede wespenorchis heeft een brede ecologische amplitude en komt in allerlei terreintypen voor zoals bos, plantsoenen, tuinen, langs paden etc.

-
- Prachtklokje (tabel 2-soort)
Deze plant komt voornamelijk voor in bosachtig terrein; met uitzondering van Zuid-Limburg is er sprake van verwilderde exemplaren uit tuinen.
 - Gewone vogelmelk (tabel 1-soort)
De gewone vogelmelk komt voor op zonnige tot licht beschaduwde, meestal open plaatsen op matig droge, matig voedselrijke, kalkhoudende losse grond (Weeda, e.a., 1985). Kan in verschillende terreintypen worden aangetroffen.

Conclusie beschermde plantensoorten

Er komen geen beschermde plantensoorten voor in de percelen van de Stationsweg 129/131. Het bosgebied is als voormalige bollenakker mogelijk geschikt voor enkele beschermde plantensoorten.

Dieren

Zoogdieren

Werkwijze

- Bronverkenning,
- Veldverkenning.

Dit omvatte:

- indicatief onderzoek met batdetector naar het voorkomen van vleermuizen,
- onderzoek naar sporen van zoogdieren en het in kaart brengen van de potenties.
De opstallen en het bos zijn geïnspecteerd op eventuele sporen (en/of potenties) van vleermuizen/steenmarter.

Resultaten

Hier is onderscheid gemaakt in tabel 1, 2 of 3-soorten van de Flora- en faunawet .

Tabel 1-soorten

Er zijn diverse zoogdiersoorten van tabel 1 bekend in Hillegom en omgeving; enkele daarvan (mol, egel, wezel) kunnen voorkomen in het plangebied.

Tabel 2-soorten

Het leefgebied van de eekhoorn ontbreekt in het plangebied (het loofbos heeft een klein oppervlak en is geen optimaal leefgebied). In 2011 zijn mogelijk sporen aangetroffen van de steenmarter (Van Elten, 2011).

Tabel 3-soorten

Van de tabel 3-soorten van de Flora- en faunawet biedt het plangebied alleen mogelijkheden voor vleermuizen; waarschijnlijk is het plangebied een deelleefgebied voor bepaalde soorten. Zo is in 2011 aangetoond dat in het plangebied foeragerende gewone dwergvleermuizen voorkomen (Van Elten, 2011). Enkele opstallen vormen mogelijk een verblijfplaats voor vleermuizen. In de opgaande beplantingen van het plangebied (bosgebied) zijn geen bomen aangetroffen die een functie zouden kunnen hebben als verblijfplaats (geen spleten en/of gaten aangetroffen) voor vleermuizen.

In het plangebied en directe omgeving komen geen terreintypen voor die geschikt zijn voor de waterspitsmuis zoals moerassige vegetaties en natte bossen.

Discussie

Het plangebied heeft voornamelijk potenties voor tabel 1-soorten van de Flora- en faunawet (egel, wezel en dergelijke) en voor een deelfunctie voor enkele vleermuissoorten. Essentiële vliegroutes voor vleermuizen zijn niet te verwachten in het plangebied. De waarneming van sporen van de steenmarter kan betrekking hebben op een zwervend exemplaar; volgens de website van de Zoogdiervereniging zijn er in dit deel van Nederland geen waarnemingen bekend van de steenmarter. De waarneming van de steenmarter is onwaarschijnlijk maar valt niet voor 100% uit te sluiten. De potenties van het plangebied voor de eekhoorn en de waterspitsmuis zijn afwezig of zeer beperkt.

De waarde van het plangebied voor zoogdieren is beperkt (met voorbehoud voor vleermuizen).

Vogels

Werkwijze

- Bronverkenning (Waarneming.nl),
 - Veldverkenning.
- Tijdens de doorkruising van het plangebied zijn waarnemingen van vogels genoteerd en zijn de potenties in beeld gebracht.

Resultaten

Veel soorten uit de brongegevens van bijlage 2 zullen niet in het plangebied voorkomen. Op basis van de huidige situatie en de potentie inschatting is het plangebied geschikt voor kleine zangvogels die voorkomen op erven en in tuinen. In het bos zijn prooiresten aangetroffen van een roofvogel (havik?). Sporen van jaarrond beschermde vogelsoorten (nesten) zijn niet aangetroffen met uitzondering van een verwaarloosd, vrijwel uiteengevallen nest van waarschijnlijk de ekster. Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat in het plangebied vaste verblijfplaatsen van steenuilen aanwezig zijn; de omgeving van het plangebied bestaat uit grootschalige, open akkers met plaatselijk aan de randen daarvan opgaande beplantingen. Volgens Waarneming.nl zijn er geen waarnemingen bekend van de steenuil uit de laatste vijf jaar van het plangebied en omgeving..

Discussie

Het plangebied is van lokale betekenis voor vogels van erven en tuinen. De potenties van het plangebied voor de steenuil worden laag ingeschat.

Amfibieën

Werkwijze

- Bronverkenning (Waarneming.nl),
 - Veldverkenning.
- Tijdens de veldverkenningen is gelet op sporen van amfibieën. Gelet op de tijd van het jaar kunnen alleen volwassen of juveniele exemplaren worden aangetroffen.

Resultaten

Volgens de bronnen komen in Hillegom vijf soorten amfibieën voor waaronder bruine kikker (waarneming uit 2011) en kleine watersalamander. Met uitzondering van de rugstreeppad (tabel 3-soort) behoren alle soorten tot tabel 1.

Van de tabel 1-soorten zijn de deelbiotopen (voortplanting-, zomer- en winterbiotoop) binnen het plangebied aanwezig. Voor de rugstreeppad ontbreekt het (optimale) voortplantingsbiotoop (ondiepe wateren); of deze amfibieënsoort delen van het plangebied gebruikt als zomer- en/of winterbiotoop is niet duidelijk.

Discussie

Het plangebied voldoet aan de eisen van algemene amfibieënsoorten. Het plangebied heeft in de huidige situatie beperkte potenties voor de rugstreeppad (het bos en slootoevers); deze potenties blijven grotendeels gehandhaafd.

Conclusie

De gegevens het het Natuurloket komen grotendeels overeen met de bron- en veldgegevens.

Er zijn met uitzondering van eekhoorn en gewone dwergvleermuis geen beschermde diersoorten van tabel 2, 3 en habitatrichtlijnsoorten bekend. Van de vleermuizen (uitgezonderd de gewone dwergvleermuis) en de rugstreeppad zijn geen waarnemingen bekend van het plangebied (in het relevante km-hok). De waarneming van de steenmarter is onzeker.

3.3 Relaties met de omgeving

Het plangebied maakt deel uit van de lintbebouwing langs de Stationsweg. Deze lintbebouwing is te beschouwen als een groen lint bestaande uit tuinen met veelal opgaande beplanting.

Samen met het Sportpark, de Wilhelminalaan en de omgeving van de 2e Loosterweg vormt de Stationsweg een lokale, ecologische structuur die van belang kan zijn voor onder andere zoogdieren (met name voor de verplaatsingsmogelijkheden van vleermuizen) en vogels.

voormalige bedrijfsgebouwen

4.1 Effectbeschrijving

Het voorgenomen plan voor de percelen 129/131 aan de Stationsweg te Hillegom bestaat uit het slopen van enkele gebouwen (loodsen), het renoveren/restaureren van historische gebouwen (ten behoeve van een museum over de bollenteelt), het bouwen van enkele nieuwe woningen (exacte locaties hiervan zijn nog niet bekend) en het eventueel kappen van bos.

Invloed van het voorgenomen plan

De invloed van het voorlopige, voorgenomen plan wordt beschreven aan de hand van een van de hierna aangegeven factoren:

1. Hydrologie
2. Oppervlakteverlies / terreintypeverandering
3. Verontreiniging
4. Geluid
5. Licht
6. Verstoring
7. Mechanische effecten
8. Versnippering.

Ad 1 Hydrologie

De voornog belangrijkste hydrologische verandering in het plangebied is de aanleg van riolering voor de nieuwe woningen. Sloten tussen de langgerekte percelen blijven gehandhaafd.

Ad 2 Oppervlakteverlies / terreintypeverandering

Door het bouwen van nieuwe woningen op de plaats van de huidige loodsen en eventueel in het bos zullen terreintypeveranderingen voorkomen binnen het plangebied. Er wordt vanuit gegaan dat parkeerplaatsen zullen worden gerealiseerd op de huidige verharding.

Ad 3 Verontreiniging

Het uitgangspunt is dat bij de werkzaamheden geen verontreiniging zal optreden.

Ad 4 Geluid

Door de sloopwerkzaamheden en het eventueel weghalen van bomen buiten de broedperiode van vogels uit te voeren zal de factor geluid geen invloed hebben op de beschermde vogelsoorten van het plangebied. Over de invloed van geluid op vleermuizen is relatief weinig bekend (Website zoogdiervereniging).

Ad 5 Licht

De factor licht kan zowel in de uitvoeringsfase als in de gebruiksfase effecten veroorzaken op beschermde diersoorten.

Ad 6 Verstoring

Er zullen tijdelijk effecten op kunnen treden als gevolg van versturende werkzaamheden.

Ad 7 Mechanische effecten

Mechanische effecten (zoals bijvoorbeeld betreding) zullen niet optreden.

Ad 8 Versnippering

Versnippering van leefgebieden of deelleefgebieden van beschermde soorten is niet aan de orde binnen het plangebied.

Aantasting van de lokale ecologische structuur is niet aan de orde; het bosgebied zal in zijn geheel of grotendeels gehandhaafd blijven (afhankelijk van nadere invulling woningbouw).

Hierna wordt verder ingegaan op de eventuele effecten op de beschermde natuurwaarden als gevolg van de factoren hydrologie, oppervlakteverlies/terreintypeverandering, geluid, licht en verstoring.

Hydrologie

Bij de aanleg van riolering voor de nieuwe woningen zullen er geen veranderingen in het hydrologisch systeem plaatsvinden. Negatieve effecten op beschermde soorten zijn dan ook niet te verwachten.

Mogelijk kunnen de sloten tussen de percelen voorzien worden van een natuurlijke oever waardoor er mogelijkheden komen voor planten en dieren (gewone dotterbloem respectievelijk amfibieën en vissen).

Oppervlakteverlies/terreintypeverandering

Door de sloop van de gebouwen (loodsen) zullen een deelfoerageergebied en mogelijk verblijfplaatsen van vleermuizen verloren gaan. Mogelijke verblijfplaatsen van vleermuizen in de te renoveren/restaureren panden blijven gehandhaafd. Bij het eventueel kappen van delen van het bos (inclusief terreintypeverandering) verdwijnen (deel)leefgebieden van vogels en potentieel deelleefgebied van amfibieën.

Ingeschat wordt dat er licht negatieve effecten op zullen treden op vleermuizen, vogels en/of amfibieën maar dat deze effecten niet significant zullen zijn voor de populaties ervan.

Geluid

Zoals reeds is aangegeven kunnen negatieve effecten op vogels worden vermeden door de werkzaamheden buiten het broedseizoen te laten plaatsvinden. Gezien de onduidelijkheid over de geluideffecten op vleermuizen wordt aanbevolen om geluidintensieve werkzaamheden zoals sloop in de winterperiode uit te voeren (mits er geen vleermuizen in de te slopen gebouwen voorkomen).

Licht

Door lichtbronnen gericht te plaatsen op de werkplekken zullen de lichteffecten op beschermde diersoorten verwaarloosbaar zijn; zo worden vliegende en/of foeragerende vleermuizen niet verstoord door licht.

Verstoring

Door werkzaamheden in de uitvoeringsfase kunnen versturende effecten optreden; voor de meeste beschermde diersoorten (vooral tabel 1-soorten) is vervangend leefgebied aanwezig in de directe omgeving (zoals bijvoorbeeld het sportpark). Het is aan te bevelen om de werkzaamheden van de uitvoeringsfase buiten het broedseizoen (in de winterperiode) uit te voeren waardoor eventuele verstoringeffecten worden beperkt.

Ingeschat wordt dat het voorlopige, voorgenomen plan geen significante negatieve invloed zal hebben op de populaties van alle beschermde soorten (met een licht voorbehoud voor vleermuizen)

4.2 Toetsing

In bijlage 3 staan de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet

Tabel 1-soorten

Voor zoogdieren van tabel 1 en vogelsoorten is in de directe omgeving van het plangebied vervangend leefgebied aanwezig, met name aan de zuidoostzijde (sportpark) waar de zoogdieren/vogels bij werkzaamheden zich naar toe kunnen verplaatsen.

In de directe omgeving van de Stationsweg 129/131 is vervangend leefgebied (tuinen, sloten) aanwezig voor de amfibieënsoorten van tabel 1.

Tabel 2-soorten

De twee diersoorten van tabel 2 uit de omgeving van Hillegom (eekhoorn en steenmarter) zullen geen negatieve effecten ondervinden. Van de eekhoorn komt het (optimale) leefgebied niet voor binnen het plangebied en het voorkomen van de steenmarter is onduidelijk. Daar echter het voorkomen niet voor 100% is uit te sluiten dient een ontheffing te worden aangevraagd voor de steenmarter.

Tabel 3-soorten

De terreintypeverandering kan negatieve effecten veroorzaken op de vleermuizen (verdwijnen van mogelijke verblijfplaatsen, vliegroutes en deelfoeragegebied) en de rugstreeppad (winter- en/of zomerbiotoop). De laatste soort is niet bekend van het plangebied (in 2012 ook niet aangetroffen). Nader onderzoek moet uitwijzen wat de exacte gevolgen op de vleermuizen kunnen zijn.

Vogelsoorten

Door het verdwijnen van opgaande beplanting zullen broedplaatsen verloren gaan, onder andere van kleine zangvogels. Gelet op de omgeving zal dit echter geen of zeer weinig effect hebben op de populaties.

Voor de tijdelijk aanwezige vogelsoorten zoals roofvogels en de ijsvogel wordt ingeschat dat er geen effecten op zullen treden aangezien het plangebied slechts een klein deel uitmaakt van hun (deel)leefgebied.

Toetsing (samenvattend)

Soorten	relevante verbodsbepaling	gevolgen
Steenmarter	artikel 11	aantasting (deel)leefgebied
Vleermuizen ²	artikel 11	aantasting (deel)leefgebied

Voor voornoemde soorten dient een ontheffing te worden aangevraagd. Hiervoor dient nog wel onderzoek plaats te vinden naar de voorkomende soorten vleermuizen en het gebruik van elementen van het plangebied, met name van de te slopen loodsen en de te renoveren/ restaureren historische panden. De gunstige staat van instandhouding van de soorten is niet in het geding.

Zorgplicht

Er wordt vanuit gegaan dat alle werkzaamheden in de uitvoeringsfase zorgvuldig zullen plaatsvinden.

² Nader onderzoek moet dit uitwijzen.

CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Conclusies

- In het plangebied (percelen bij Stationsweg 129/131) komen diverse beschermde planten- en diersoorten voor van de Flora- en faunawet
- Onder de beschermde natuurwaarden vallen tabel 1-soorten (zoogdieren en amfibieën), tabel 2-soorten (zoogdieren), tabel 3-soorten (vleermuizen) en vogelsoorten.
- Het voorlopige, voorgenomen plan zal geen invloed hebben op de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) of op Natura 2000-gebieden
- Door het voorgenomen plan (slopen of restaureren/renoveren van gebouwen en eventueel weghalen van delen van het bos) zullen mogelijk tabel 3-soorten (vleermuizen) negatieve effecten ondervinden; de populaties van deze soorten zullen niet worden aangetast. Op de waargenomen vogelsoorten zal het voorgenomen plan beperkte negatieve effecten kunnen hebben als er bos wordt gekapt; er zullen geen negatieve effecten optreden als het bos in zijn geheel gehandhaafd blijft. De vogelpopulaties worden echter niet aangetast gezien de aanwezigheid van vervangend leefgebied in de directe omgeving.
- Voor de vleermuizen is nader onderzoek noodzakelijk om de exacte functies en soorten van het plangebied (de gebouwen) in beeld te brengen (zie ook aanbevelingen). Hiermee kan worden vastgesteld of de functies voor vleermuizen te behouden zijn (via bijvoorbeeld mitigerende maatregelen) of voor welke soorten een ontheffing dient te worden aangevraagd op de Flora- en faunawet
- Er dient een ontheffing te worden aangevraagd voor steenmarter en vleermuizen (afhankelijk van nader onderzoek).
- Rekening houden met de zorgplicht uit de Flora- en faunawet.

Aanbevelingen

- Uitvoeren van nader onderzoek naar vleermuizen volgens het vleermuisprotocol. Hierna kan worden vastgesteld of de functies zijn te behouden via mitigerende en/of compenserende maatregelen.
 - Werkzaamheden zoveel mogelijk uitvoeren buiten de broedperiode van vogels en de voortplantingsperiode van amfibieën. Zie ook de natuurkalender.
 - Werken volgens een goedgekeurde gedragscode. Het opstellen van een ecologisch protocol waarin is aangegeven hoe werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd met zo min mogelijk schade voor de (beschermde) natuurwaarden strekt tot aanbeveling..
-
- In het nieuwe ontwerp zo mogelijk natuurbouwmaatregelen opnemen zoals natuurlijke oevers langs sloten.

VERKLARENDE WOORDENLIJST

Abiotisch	Behorend tot de niet-levende natuur.
Amfibisch	In het water en op het land levend.
Aquatisch	Tot het water behorend.
Biotisch	Behorend tot de levende natuur.
Biotoop	Geografisch woongebied van een (groep van) organisme(n), bijvoorbeeld 'bos'.
Diversiteit	Verscheidenheid.
Ecologische hoofdstructuur	Samenhangend stelsel van landschapselementen van kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en verbindingzones dat bijdraagt aan verspreidingsbewegingen van planten- en diersoorten.
Ecologische verbindingzone	Gebieden of structuren die verbreiding en uitwisseling van planten- en diersoorten tussen natuurgebieden mogelijk maken.
Ecosysteem	Functioneel relatiestelsel afgegrensd in tijd en ruimte waarin zich onder de Elementen levende organismen bevinden.
Fauna	Dierenwereld.
Flora	Plantenwereld.
Foerageren	Voedsel zoeken.
Gradiënt	Geleidelijke overgang in de ruimte, bijvoorbeeld droog-nat.
Juveniel	Nog niet volwassen dier.

Kerngebied (Natuurkerngebied)	Bestaande, grotere natuurgebieden met in(ter)nationaal opzicht belangrijke, duurzame te behouden ecosystemen.
Kwel	Opwelling van water uit de ondergrond.
Levensgemeenschap	(Functioneel) stelsel van elkaar beïnvloedende verschillende soorten organismen. Tezamen gebonden aan een bepaald milieu.
Milieu	Het geheel van abiotische en biotische factoren dat op een organisme of levensgemeenschap inwerkt.
Mitigatie	Het treffen van verzachtende maatregelen.
Monitoring	Het volgen van de ontwikkelingen in de tijd aan de hand van één of meer parameters (bijvoorbeeld flora).
Semi-aquatisch	In het water en op het land levend (bijvoorbeeld amfibieën).
Stapsteen	Punt- of vlakvormig element in het landschap (poel, bos) dat de verspreiding van diersoorten vergemakkelijkt.
Terrestrisch	Op het land voorkomend.
Waterhuishouding	De wijze waarop water in een bepaald gebied opgenomen, verplaatst, gebruikt, verbruikt en afgevoerd wordt.

LITERATUUR EN BRONNEN

Literatuur

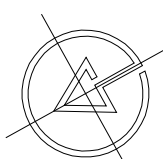
Broekhuizen, S. e.a. (1992)	Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Utrecht.
Limpens, H. e.a. (1997)	Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Utrecht.
Meijden, R. van der (2005)	Flora van Nederland. Leiden.
Nieuwland Advies (2009)	Voortoets Habitatrichtlijn/Vogelrichtlijn & Natuurtoets Flora- en faunawet omgeving Goese Sas. Wageningen.
RAVON (diverse jaren)	Verspreidingsgegevens reptielen, amfibieën en vissen. Nijmegen.
SOVON (2002)	Atlas van de Nederlandse broedvogels. Leiden/Utrecht.
Van Elten (2011)	Notitie Natuurwaarden percelen Stationsweg 129/131. Arnhem (niet gepubliceerd).
Weeda, e.a. (diverse jaren)	Nederlandse Oecologische Flora. Amsterdam.

Bronnen

MWH	Diversen
Ministerie van LNV	Natura 2000-gebieden; natuurwetgevingsaspecten.
Natuurloket	Natuurgegevens.
Provincie Zuid-Holland	Ecologische hoofdstructuur.
Waarneming.nl	Waarnemingen beschermde natuurwaarden

BIJLAGE 1

Voorlopig voorgenomen plan

Bestemmingen

W1 wonen:
 bouwvlak woongebouw:
 max. 6 woningen
 10 meter diep
 goot 8 m
 440 m²

W2 wonen:
 max. 6 woningen
 12 m diep, 8 m breed
 goot 7 m
 bijgebouwen max. 50 m²

Gm gemengde doeleinden:
 bouwvlak kantoor:
 bouwvlak bollenschuur:
 bouwvlak holkamer:
 bouwvlak holkamer uitgebreid:
 bouwvlak narcissenloods:
 110 m²
 390 m²
 200 m²
 75 m²
 250 m²

V verkeer & verblijfsgebied:
 wegen + paden + parkeren

G groen:
 onbebouwd +
 bestaande boom handhaven

K kade:
 onbebouwd

als bestaande bestemming:

W wonen

WI woningen, laagbouw

T tuin

BIJLAGE 2

Waarnemingen van websites en veldbezoeken 2011 en 2012

In de tabellen zijn de waarnemingen van Waarneming.nl aangegeven van het grondgebied van de gemeente Hillegom; de waarnemingen van de veldbezoeken in het plangebied van 2011 respectievelijk 2012 zijn aangeduid met (2011) en/of (2012)

Zoogdieren

bosmuis	haas
bruine rat	huisspitsmuis
bunzing	konijn
damhert	mol
dwergspitsmuis	steenmarter (2011, ?)
egel	vos

Vleermuizen

gewone dwergvleermuis (2011)	rosse vleermuis
gewone grootoorvleermuis (2011, ?)	ruige dwergvleermuis
laatvlieger	watervleermuis

(?) waarneming onzeker.

Vogels

Hierbij is een selectie uitgevoerd van mogelijk relevante soorten voor het plangebied; watervogels zoals eenden zijn bijvoorbeeld grotendeels weggelaten

*Jaarrond beschermde**vogelnesten*

boomvalk	gierzwaluw	ooievaar
buizerd	havik (2011, 2012, ?)	sperwer
grote gele kwikstaart	huismus (2012)	

*Niet jaarrond beschermde**vogelnesten, inventarisatie
gewenst*

boerenzwaluw	huiszwaluw	
ekster (2012)	ijsvogel	spreeuw (2012)
groene specht	koolmees	torenvalk
grote bonte specht	sperwer	zwarte kraai (2012)

Overige soorten

aalscholver	huismus (2012)	scholekster
braamsluiper	ijsvogel	slechtvalk
bruine kiekendief	kauw	smelleken
blauwe kiekendief	kievit	tjiftjaf (2012)
fitis	kleine zilverreiger	tuinfluitster
gaai	kneu	veldleeuwerik
gele kwikstaart	kraanvogel	velduil
grasmus	lepelaar	vink (2012)
grauwe kiekendief	merel (2012)	winterkoning
groenling	patrijs	witte kwikstaart
grote lijster (2012, ?)	putter	zanglijster
grote zilverreiger	rietgors	zwarte kraai (2012)
heggenmus	rietzanger	zwarte roodstaart
holenduif	ringmus	zwartkop
houtduif (2012)	roodborst (2012)	

(?) waarneming onzeker.

Amfibieën en reptielen

bruine kikker (2011)	kleine watersalamander
gewone pad	rugstreeppad
"groene kikker"	

Planten

akkerklokje (B, tabel 1)	pijpbloem
beuk (2012) (als haag)	populier (2012)
blauwe bremraap	prachtklokje (B, tabel 2)
boerenkrokus (2012)	rietorchis (B, tabel 2)
bosanemoon (2012)	smal fakkelgras
brede wespenorchis (B, tabel 1)	stinkende gouwe (2012)
daslook (B, tabel 2)	taxus (2012)
drijvend fonteinkruid	tongvaren (B, tabel 2)
eikvaren (2012)	watergentiaan
gele kamille	waterviolier
gestreepte leeuwenbek	wilde narcis (2012)
gewone ossentong	winterakoniet (2012)
gewone vogelmelk (B, tabel 1)	wondklaver
herfststijlloos (kweekvorm)	zomerklokje (B, tabel 2)
hulst (2012)	zwanebloem (B, tabel 1)
klimop (2012)	zwarte els (2012)

BIJLAGE 3

Verbodsbepalingen uit Flora- en faunawet

Flora- en faunawet

Algemene verbodsbepalingen Flora- en faunawet (artikelen 8 t/m 12)

8. Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
9. Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
10. Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
11. Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
12. Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Nieuwland Advies

Nieuwland Advies is een adviesbureau, gespecialiseerd in beleidstrajecten voor het stedelijk en landelijk gebied. Nieuwland Advies is sterk in de praktische uitwerking van dat beleid in beheer- en inrichtingsplannen, onderzoek en expertise-ontwikkeling en in de organisatie en uitvoering van communicatie-activiteiten. Onze kracht ligt in creatief meedenken en in de kennis van het beleid en de praktijk. Het proces - de communicatie, het draagvlak en het meedenken van betrokkenen- krijgt bij ons veel aandacht. Nieuwland Advies staat voor ruimtelijke kwaliteit. De principes van een duurzame samenleving komen terug in onze dienstverlening en bedrijfsvoering.

Nieuwland Groep

Nieuwland Advies

bezoekadres **Haagsteeg 4**
postadres **Postbus 522**
6700 AM Wageningen
telefoon + **31.(0)317.467.246**
fax + **31.(0)317.467.200**
e-mail **advies@nieuwland.nl**
www.nieuwlandadvies.nl

postadres **Postbus 1919**
4801 BX Breda
telefoon + **31.(0)76.520.2160**
mobiel + **31.(0)6.1003.2826**
e-mail **breda@nieuwland.nl**
www.nieuwlandadvies.nl

Nieuwland Geo-Informatie & Opleidingen

bezoekadres **Hesselink van Suchtelenweg 4**
postadres **Postbus 522**
6700 AM Wageningen
telefoon + **31.(0)317.421.711**
e-mail **info@nieuwland.nl**
www.nieuwland.nl